

ผลกระทบของจริยธรรมทางการบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในการทำงาน ของนักบัญชีบริษัทในจังหวัดร้อยเอ็ด

วันที่รับบทความ: 5 สิงหาคม 2562

วันแก้ไขบทความ: 5 ตุลาคม 2562

วันที่ตอบรับบทความ: 15 พฤศจิกายน 2562

ลลิตา พิมพ์ทา^{1*} และ บุญช่วง ศรีธรรษาภูรี²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบของจริยธรรมทางการบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีบริษัทในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักบัญชีบริษัทด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบวิธีจับฉลาก จำนวน 117 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ทดสอบค่าความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของเครื่องมือ พบว่า ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ ซึ่งจริยธรรมทางการบัญชี มีค่าอยู่ระหว่าง 0.596 – 0.915 และความสำเร็จในการทำงาน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.615 – 0.876 และการหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของ Cronbach ซึ่งจริยธรรมทางการบัญชี มีค่าเท่ากับ 0.988 และความสำเร็จในการทำงาน มีค่าเท่ากับ 0.988 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) จริยธรรมทางการบัญชี ด้านความซื่อสัตย์ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงานโดยรวม ด้านความพึงพอใจในงาน ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ 2) จริยธรรมทางการบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงานโดยรวม 3) จริยธรรมทางการบัญชี ด้านการรักษาความลับ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงานโดยรวม ด้านความพึงพอใจในงาน ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน และด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ

คำสำคัญ: ผลกระทบของจริยธรรม, จริยธรรมทางการบัญชี, ความสำเร็จในการทำงาน

* Corresponding author e-mail: lalitapimta@hotmail.com

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด email: lalitapimta@hotmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด email: Boonchaung@hotmail.com

บทนำ

ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศมีเพิ่มมากขึ้น ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชี จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ทุกองค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐ หรือเอกชนต่างต้องใช้ข้อมูลทางการบัญชี ในการตัดสินใจในการดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดเอาไว้ โดยมีการเปลี่ยนแปลงในด้าน สังคม การเมืองการปกครองและวัฒนธรรมการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงทางด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งกระแสการปฏิรูประบบราชการที่สำคัญๆ อย่างต่อเนื่องหลายประการ ส่งผลให้หน่วย ต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานของราชการ เอกชน ต่างมีการต้องปรับตัวให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอย่าง เหมาะสม โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความสามารถ และศักยภาพการทำงานตามหน้าที่และความ รับผิดชอบอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดแก่องค์กร สำหรับวิชาชีพบัญชีเป็นวิชาชีพอิสระแขนงหนึ่ง ที่ให้ความสำคัญกับจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพเป็นพิเศษ ด้วยเหตุผลที่ว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเป็นผู้ให้ข้อมูล สารสนเทศที่ถูกต้องเชื่อถือได้ให้กับผู้ใช้ข้อมูลทางการบัญชีทั้งภายในและภายนอกองค์กร ถ้าไม่มีจริยธรรมใน วิชาชีพอาจทำให้เกิดความสูญเสียมากมายมหาศาล ในวงกว้างระดับโลกได้ ส่งผลให้วิชาชีพนักบัญชีมีบทบาท สำคัญต่อธุรกิจมากขึ้นในสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันรุนแรง

จริยธรรมทางการบัญชี (Accounting Ethics) เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการควบคุมพฤติกรรมของนัก บัญชีให้ยึดถือเป็นหลักปฏิบัติ อันส่งผลต่อการมีผลการปฏิบัติงานที่น่าเชื่อถือเป็นประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรและผู้ใช้ ข้อมูลทางการบัญชี ซึ่งประกอบด้วย ด้านความซื่อสัตย์ (Integrity) ด้านความเที่ยงธรรม (Objectivity) ด้าน ความสามารถในหน้าที่ (Competence) และด้านการรักษาความลับ (Confidentiality) (จันทนา สาขากร, นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจันทเพชร, 2557) จึงกล่าวได้ว่าในสภาวะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจโลกที่มีการ เปลี่ยนแปลงเพิ่มมากขึ้น การนำเสนอและรายงานข้อมูลทางการบัญชีให้มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ชัดเจนอย่าง น่าเชื่อถือ จึงเป็นหน้าที่ที่สำคัญของนักบัญชีต้องตระหนักและมุ่งเน้นให้เกิดขึ้นกับการปฏิบัติงานในการรวบรวม บันทึกรายงาน จำแนก และทำสรุปข้อมูลอันเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปตัวเงิน ผลงานขั้นสุดท้ายของการบัญชี คือ การให้ข้อมูลทางการเงิน ซึ่งเป็นประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่าย และผู้ที่สนใจในแต่ละกิจกรรม การมีข้อมูลที่มี ความถูกต้อง สมบูรณ์ ย่อมส่งผลดีต่อผู้ใช้ข้อมูลในการนำไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพต่อไป ดังนั้น การปฏิบัติงานทางการบัญชีเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือต่อวิชาชีพ การดำรงตนของนักบัญชีให้ อยู่กรอบของจริยธรรมทางการบัญชีที่ตีงามด้วยความซื่อสัตย์ เที่ยงธรรม ไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับของ องค์กร จึงเป็นความตระหนักที่นักบัญชีต้องยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดอันจะนำไปสู่การปฏิบัติงานให้บรรลุผล สำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ความสำเร็จในการทำงาน (Work Success) คือ ผลของการปฏิบัติงานของนักบัญชีที่เกิดจากการใช้ ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ที่มีอยู่ในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบหรือได้รับมอบหมายจาก ผู้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงานนั้นๆ ภายในองค์กร สิ่งสำคัญที่นักบัญชีต้องมุ่งเน้นและให้ความสำคัญอันจะส่งผลต่อ การปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย คือ การบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการจัดการสิ่งต่าง ๆ ในเวลาที่มีอยู่ ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีแต่ใช้เวลาให้น้อยที่สุดและมีประสิทธิภาพที่สุด ย่อมส่งผลต่อการปฏิบัติงานให้สำเร็จตาม เป้าหมายที่กำหนดไว้ จึงกล่าวได้ว่า ความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีที่สำคัญ ซึ่งประกอบด้วย ความพึงพอใจ ในงาน (Job Satisfaction) ความก้าวหน้าในงาน (Advancement) การได้รับความเชื่อถือจากผู้บังคับบัญชา (Interpersonal Relations with Supervision) และการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ (Goal Accomplishment)



(พิมพ์พรณ กวางเดินดง, 2542; สมใจ ลักษณะ, 2543) ดังนั้น นักบัญชีในฐานะผู้ให้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อฝ่ายบริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ ในการนำข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีไปใช้ในการตัดสินใจต่อการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ย่อมส่งผลต่อการมีความเป็นมืออาชีพในการปฏิบัติงานทางการบัญชีต่อไป

ผู้ประกอบการวิชาชีพทางการบัญชีจึงเป็นกลไกสำคัญในการเป็นพลังขับเคลื่อนทางธุรกิจให้สามารถดำเนินต่อไปได้ จึงถูกคาดหวังในสังคมมากขึ้นในด้านของการให้ข้อมูลทางการบัญชีที่มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของผู้ใช้รายงานการเงินได้ และจากการเปลี่ยนแปลงธุรกิจในยุคโลกาภิวัตน์มีผลทำให้ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในปัจจุบันต้องมีการปรับตัวอย่างมากเช่นกัน ทั้งด้านความรู้ ความชำนาญ และทักษะที่จำเป็นเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง อยู่ตลอดเวลา นักบัญชีในปัจจุบันจำเป็นต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิคด้านบัญชี มีความเชี่ยวชาญด้านการสื่อสาร และสามารถตอบสนองความต้องการของเศรษฐกิจในยุคที่เต็มไปด้วยวิชาการใหม่ ๆ นอกจากความรู้ทางเทคนิคด้านบัญชีแล้วจำเป็นต้องมีความเชี่ยวชาญทางด้านอื่นๆ สามารถเป็นที่ปรึกษาทางธุรกิจ เป็นนักวิเคราะห์การเงิน นักเจรจา และผู้จัดการให้กับผู้ประกอบการ ตลอดจนผู้ใช้งบการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ (มารีนี กอรา, 2559)

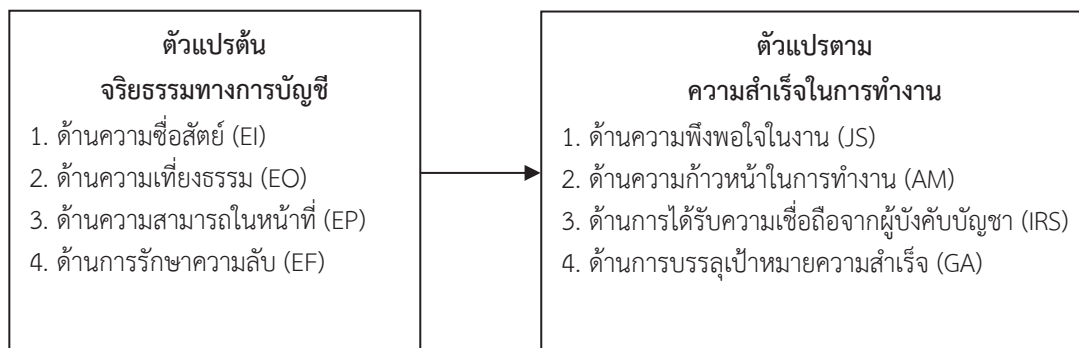
จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาผลกระทบของจริยธรรมทางการบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีบริษัทในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่าจริยธรรมทางการบัญชีมีผลกระทบต่อความสำเร็จในการทำงานหรือไม่อย่างไร ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักบัญชีของบริษัทในจังหวัดร้อยเอ็ด ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมจริยธรรมทางการบัญชีและพัฒนาแนวคิดด้านจริยธรรมทางวิชาชีพ รวมทั้งเป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานของนักบัญชีให้มีผลการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีบริษัทให้บรรลุเป้าหมายในการดำเนินงานสูงสุดต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบของจริยธรรมทางการบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีบริษัทในจังหวัดร้อยเอ็ด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาการวิจัย ผลกระทบของจริยธรรมทางการบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีบริษัทในจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดจริยธรรมทางการบัญชีตามแนวคิดของ จันทนา สาขากร, นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจันเพชร (2557) และความสำเร็จในการทำงานตามแนวคิดของพิมพ์พรณ กวางเดินดง (2542) และสมใจ ลักษณะ (2543) ดังนี้



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

H1: จริยธรรมทางการบัญชี ด้านความซื่อสัตย์ มีความสัมพันธ์และผลกระทบบวกกับความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีบริษัทในจังหวัดร้อยเอ็ด

H2: จริยธรรมทางการบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม มีความสัมพันธ์และผลกระทบบวกกับความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีบริษัทในจังหวัดร้อยเอ็ด

H3: จริยธรรมทางการบัญชี ด้านความสามารถในหน้าที่ มีความสัมพันธ์และผลกระทบบวกกับความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีบริษัทในจังหวัดร้อยเอ็ด

H4: จริยธรรมทางการบัญชี ด้านการรักษาความลับ มีความสัมพันธ์และผลกระทบบวกกับความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีบริษัทในจังหวัดร้อยเอ็ด

ทบทวนวรรณกรรม

ความหมายของจริยธรรม

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

รสสุคนธ์ ศุภลาภ (2555) ได้ให้ความหมายไว้ว่า จริยธรรม เป็นหลักความประพฤติ หรือ แนวทางในการปฏิบัติตน ที่ควรแก่การยึดถือปฏิบัติ เพื่อสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข โดยมีคุณธรรม และศีลธรรม เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม จึงเปรียบเสมือนการพัฒนาคุณภาพจิตใจ ที่มีอิทธิพลต่อความประพฤติของคน

พิชญา ตันชัย (2558) ได้ให้ความหมายว่า จริยธรรม เปรียบเสมือนกฎเกณฑ์พื้นฐานและเป็นสากลเหมือนหลักการทางวิทยาศาสตร์ หรืออาจมองเป็นกฎที่มนุษย์สร้างขึ้นเหมือนกติกาการเล่นกีฬา ซึ่งทั้งสองมุมมองต่างมีจุดประสงค์เพื่อให้เราทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างสันติและสร้างสรรค์

ชาติชัย อุดมกิจมงคล (2560) ได้ให้ความหมาย จริยธรรม หมายถึง การกระทำที่ดี การกระทำที่ถูกต้อง สิ่งที่ดีควรทำ (Right and Wong) สิ่งที่ไม่ควรทำ เพื่อเป็นหลักในการกระทำและการปฏิบัติต่าง ๆ ในการอยู่ร่วมกันในสังคม จริยธรรมเกี่ยวข้องกับหลักศีลธรรม ศาสนา และคำสอนต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง



เนตรพัฒนา ยาวีราช (2560) ได้ให้ความหมาย จริยธรรม หมายถึง หลักความประพฤติ แนวทาง แบบแผน หรือหลักการที่วาดด้วยความดีงาม ซึ่งมีพื้นฐานมาจากหลักการของศาสนา หรือสิ่งที่คนในสังคมยอมรับว่าเป็นความดี ความถูกต้อง เป็นต้นว่า หลักของศีล สมาธิ หลักของการยึดประโยชน์ส่วนรวม หรือหลักของการพัฒนาประเทศ เพื่อความสามารถในการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สุพัตรา รักการศิลป์, เอมอร แสงวโรธม์ และผกา มาศ บุตรสาลี (2562) ได้ให้ความหมาย จรรยาบรรณ หมายถึง ข้อกำหนดหรือระเบียบปฏิบัติที่กำหนดให้บุคคลในองค์กรจะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด โดยข้อกำหนดหรือระเบียบปฏิบัติดังกล่าว จะต้องสอดคล้องกับสภาพสังคม หลักธรรมที่สภาพสังคมยึดถือเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม

Brown (1965) ได้ให้ความหมาย จริยธรรม หมายถึง ระบบของกฎเกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ความประพฤติผิดหรือถูกของบุคคล จริยธรรมมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนามาจากประสบการณ์ของบุคคล โดยจริยธรรมประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ความรู้ (Knowledge) ความพฤติกรรม (Conduct) และความรู้สึก (Feeling)

Kohlberg (1969) ให้การอธิบายว่า จริยธรรมเป็นความรู้สึกผิดชอบชั่วดี เป็นกฎเกณฑ์และมาตรฐานพฤติกรรมในสังคม ซึ่งบุคคลจะพัฒนาขึ้นจนเป็นจริยธรรมของตนเอง โดยอาศัยกฎเกณฑ์จากสังคมเป็นสิ่งตัดสินว่าการกระทำนั้นถูกหรือผิด

Hoffman (1979) ได้กล่าวว่า จริยธรรมเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายใน (Internalization) ขององค์ประกอบจริยธรรม 3 ประการที่เป็นอิสระจากกัน คือ ความคิดทางจริยธรรม (Moral Thought) ความรู้สึกทางจริยธรรม (Moral Feeling) และพฤติกรรมจริยธรรม (Moral Behavior)

ความสำคัญของจริยธรรมวิชาชีพทางการบัญชี

จริยธรรมทางวิชาชีพการบัญชี เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการควบคุมพฤติกรรมของนักบัญชีให้ยึดถือเป็นหลักปฏิบัติ ข้อบังคับนี้ มีความสำคัญต่อผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีเป็นอย่างมากในการช่วยส่งเสริม พัฒนา และกำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชี ดังเช่น ที่ประชุมใหญ่สามัญสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ประจำปี พ.ศ. 2553 ครั้งที่ 6/2553 เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2553 ได้มีมติเห็นชอบในหลักการของร่างข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี เรื่องจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยเอกฉันท์ และขณะนี้อยู่ในระหว่างการลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยจะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามเดือนนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป โดยข้อบังคับดังกล่าวครอบคลุมเนื้อหาตามข้อบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และมีความสอดคล้องกับ Fundamental Principle ที่กำหนดโดย International Federation of Automatic Control (IFAC) อันประกอบไปด้วย ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี เรื่อง จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

Fundamental Principle	ข้อกำหนดจรรยาบรรณ
Integrity Objectivity	- ความโปร่งใส - ความเป็นอิสระ - ความเที่ยงธรรม - ความซื่อสัตย์สุจริต
Professional Competence and Due Care	- ความรู้ความสามารถ - มาตรฐานในการปฏิบัติงาน
Confidentiality	- การรักษาความลับ
Professional Behavior	- ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ - ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือ นิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ให้ - ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ และจรรยาบรรณทั่วไป

ที่มา: ประดิษฐ์ ประดับศิลป์ และลักษณะ เกตุเตียน (2557)

คณะกรรมการกำหนดจรรยาบรรณ ในนามของคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ จึงขอแจ้งให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีได้รับทราบโดยทั่วกัน ร่างจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่จะประกาศใช้เร็วๆ นี้ไว้ว่า

1) ความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity) เป็นหลักการพื้นฐาน ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พึงปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ซื่อตรงต่อวิชาชีพ ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง ปฏิบัติงานตรงตามความเป็นจริง โดยมีข้อกำหนดดังนี้

1.1 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานวิชาชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

1.2 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานวิชาชีพอย่างตรงไปตรงมา โดยไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญของงานที่ตนให้บริการทางวิชาชีพ

2) ความเที่ยงธรรม (Objectivity) เป็นหลักการพื้นฐาน ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พึงปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงธรรม ตรงไปตรงมา ปราศจากความลำเอียงและอคติ คงไว้ซึ่งความเป็นกลางในการใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติงาน โดยมีข้อกำหนดดังนี้

2.1 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องมีความยุติธรรม ซื่อตรงต่อวิชาชีพ และต้องไม่มีส่วนได้ส่วนเสียใด ๆ ของงานที่ตนให้บริการทางวิชาชีพ นอกจากค่าตอบแทนที่ได้รับจากการให้บริการทางวิชาชีพนั้น

2.2 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องใช้ดุลพินิจบนพื้นฐานของหลักฐานที่เชื่อถือได้ โดยปราศจากความมีอคติ ความลำเอียง

2.3 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องใช้ดุลพินิจอย่างเที่ยงธรรมโดยหลีกเลี่ยงความสัมพันธ์หรือสถานการณ์ใด ๆ ที่อาจทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

3) ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพและความระมัดระวังรอบคอบ (Professional Competence and Due Care) เป็นหลักการพื้นฐาน ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีพึงปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้ความสามารถและความชำนาญในวิชาชีพด้วยความมีสติ ใส่ใจเต็มความสามารถ ความเพียรพยายาม และปฏิบัติด้วยความระมัดระวังรอบคอบเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และมั่นใจได้ว่าได้ให้บริการทางวิชาชีพที่อยู่บนพื้นฐานของกฎเกณฑ์ต่างๆ และมาตรฐานในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีข้อกำหนดดังนี้

3.1 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องใช้ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ วิธีปฏิบัติกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ความชำนาญและประสบการณ์ทางวิชาชีพด้วยความมีสติ ใส่ใจเต็มความสามารถ และระมัดระวังรอบคอบ

3.2 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องให้บริการทางวิชาชีพ โดยมีความสามารถเพียงพอที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จได้

3.3 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องให้บริการทางวิชาชีพด้วยความมุ่งมั่นและขยันหมั่นเพียร

3.4 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องศึกษาหาความรู้และความชำนาญทางวิชาชีพเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถให้ทันสมัยอยู่เสมอ

4) การรักษาความลับ (Confidentiality) เป็นหลักการพื้นฐาน ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไม่พึงเปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับของกิจการที่ตนได้มาจากการให้บริการทางวิชาชีพ โดยมีข้อกำหนดดังนี้

4.1 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับของกิจการซึ่งตนได้มาในระหว่างการปฏิบัติงาน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ว่าจ้าง เว้นแต่กรณีที่ต้องให้ถ้อยคำในฐานะพยานตามกฎหมาย เป็นหน้าที่หรือความรับผิดชอบตามกฎหมาย หรือโดยสิทธิในทางวิชาชีพหรือโดยหน้าที่ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือมาตรฐานของวิชาชีพที่จะต้องเปิดเผย

4.2 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่นำความลับของกิจการที่ตนได้มาระหว่างที่ปฏิบัติงาน ไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลที่สาม

5) การปฏิบัติตนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ (Professional Behavior) เป็นหลักการพื้นฐาน ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีพึงประพฤติปฏิบัติตนในทางที่ถูกที่ควร สำนึกในหน้าที่ และพึงปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบเพื่อรักษาชื่อเสียงแห่งวิชาชีพ และงดเว้นการกระทำที่จะนำมาสู่การเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ โดยมีข้อกำหนดดังนี้

5.1 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องประพฤติปฏิบัติตนในทางที่ถูกที่ควร สำนึกในหน้าที่ และไม่ปฏิบัติตนในลักษณะที่ทำให้เกิดความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แก่วิชาชีพ

5.2 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่ยินยอมให้ผู้อื่นอ้างชื่อว่าเป็นผู้ปฏิบัติหรือควบคุมงานให้บริการทางวิชาชีพบัญชีโดยที่ตนเองมิได้เป็นผู้ปฏิบัติหรือควบคุมงานให้บริการอย่างแท้จริง

5.3 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการบริการของตนเกินความเป็นจริง ไม่โอ้อวดหรือเปรียบเทียบกับตนเองหรือสำนักงานที่ตนเองสังกัดอยู่กับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอื่นหรือสำนักงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอื่นสังกัดอยู่

6) ความโปร่งใส (Transparency) เป็นหลักการพื้นฐาน ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีพึงปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส โดยไม่ปิดบังซ่อนเร้น ปิดเบือน หรือเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน มีการกำกับดูแลที่ดีและสามารถตรวจสอบได้ โดยมีข้อกำหนดดังนี้

6.1 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้

6.2 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องให้บุคคลที่เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติวิชาชีพบัญชีสามารถ เข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องได้อย่างเพียงพอ สะดวก ตามที่จำเป็นและเหมาะสมแก่กรณี

7) ความเป็นอิสระ (Independence) เป็นหลักการพื้นฐาน ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีพึงปฏิบัติงานด้วยความ เป็นอิสระภายใต้กรอบวิชาชีพบัญชี เพื่อให้ผลงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเชื่อถือได้โดยมีข้อกำหนดดังนี้

7.1 ผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชีต้องใช้ดุลยพินิจอย่างเป็นอิสระภายใต้กรอบวิชาชีพการบัญชี

7.2 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่ปฏิบัติงานที่ตนขาดความเป็นอิสระภายใต้กรอบวิชาชีพบัญชี

ลักษณะของจริยธรรมทางวิชาชีพ

นักปราชญ์ทั้งตะวันออกกลางความเห็นคล้าย ๆ กันว่า จริยธรรมคือ หลักการที่มนุษย์ในสังคมควรยึดถือปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุขในสังคมนั้น และในการทำงานหรือประกอบวิชาชีพของมนุษย์ มนุษย์จำเป็นต้องคำนึงถึงจริยธรรมในการทำงานหรือการประกอบอาชีพ เพราะในการประกอบวิชาชีพส่วนใหญ่เป็นการให้บริการแก่สังคมจำเป็นต้องมีผู้รับบริการ ผู้ประกอบวิชาชีพหรือ ผู้ให้บริการ ซึ่งจะต้องเป็นผู้มีจริยธรรมสูง ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน ไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย แก่ผู้รับบริการและสังคมโดยรวม ตลอดจนตอบสนองความต้องการของสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพของตนเป็นสำคัญ ด้วยเหตุนี้ ผู้ประกอบวิชาชีพจึงมีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพไว้อย่างชัดเจน โดยส่วนใหญ่แล้วจะกำหนดว่าต้องสำเร็จการศึกษาในสาขาวิชานั้น ๆ และได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเป็นหลักฐานกำหนดให้มีการขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพนั้น ๆ ตลอดจนจัดตั้งองค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพ ซึ่งตามกฎหมายไทยมีอยู่ 2 ลักษณะ ได้แก่ การจัดตั้งสมาคมวิชาชีพหรือสภาวิชาชีพ เช่น เนติบัณฑิตยสภา ครูสภา แพทยสภา สภาการหนังสือพิมพ์ สภานายความ สภาการพยาบาล เป็นต้น หรืออาจจะตั้งเป็นคณะกรรมการก็ได้ แต่มีข้อสังเกตว่าในกรณีของคณะกรรมการนั้นจะมีลักษณะเป็นเรื่องย่อยของวิชาชีพมากกว่าที่จะเป็นทั้งวิชาชีพรวมกัน เช่น คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี คณะกรรมการควบคุมการบำบัดโรคสัตว์ คณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ เป็นต้น (เวรียา ชินวรรณ และฐิตารีย์ ศิริศรีษรชัย, 2558) จรรยาบรรณวิชาชีพมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่วิชาชีพต่าง ๆ จะต้องมีจรรยาบรรณของตนเอง จรรยาบรรณเป็นเครื่องมืออันสำคัญที่จะช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพมีหลักการ และแนวปฏิบัติตามที่ถูกต้องเหมาะสมอันจะนำมาซึ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน รวมทั้งความเลื่อมใส ศรัทธา และความเชื่อมั่นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ประดินันท์ ประดับศิลป์ และลักษณะ เกตุเตียน, 2557)

จริยธรรมทางวิชาชีพการบัญชี แนวคิดจริยธรรมทางวิชาชีพบัญชี ของสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน ฉบับ พ.ศ. 2547 ซึ่งจะทำให้เกิดความน่าเชื่อถือจากฝ่ายบริหารและบุคคลที่เกี่ยวข้องในการใช้ข้อมูลทางบัญชี จริยธรรมทางวิชาชีพการบัญชีประกอบด้วยเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้ (จันทนา สาขากร, นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจันทพร, 2557)

1. ข้อคิดเบื้องต้น (Introductory Comments) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของจริยธรรมและองค์ประกอบของจริยธรรม การถือปฏิบัติและการบังคับใช้

2. หลักการพื้นฐาน (Fundamental Principles) ที่เกี่ยวกับวิชาชีพการบัญชีและการปฏิบัติงานที่ควรยึดถือและดำรงไว้ซึ่งหลักการพื้นฐานดังต่อไปนี้

2.1. ความซื่อสัตย์ (Integrity) นักบัญชีต้องมีจุดยืนที่มั่นคงก่อให้เกิดความไว้วางใจ และเป็นรากฐานแห่งการตัดสินใจที่น่าเชื่อถือและยอมรับจากบุคคลทั่วไป

2.2 ความเที่ยงธรรม (Objectivity) นักบัญชีต้องมีความเที่ยงธรรมในการรวบรวมข้อมูลทางบัญชีและรายงานผลทางการเงิน นักบัญชีต้องมีหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างเป็นธรรมในทุกๆ สถานการณ์และไม่ปล่อยให้ความรู้สึกส่วนตัว หรือความรู้สึกนึกคิดของบุคคลอื่นเข้ามามีอิทธิพลเหนือการปฏิบัติงาน และต้องไม่ตกอยู่ภายใต้อาณัติของผู้อื่น

2.3 ความสามารถในหน้าที่ (Competency) นักบัญชีจะต้องนำความรู้ ทักษะและประสบการณ์ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้บริการอย่างเต็มที่

2.4 การปกปิดความลับ (Confidentiality) นักบัญชีจะต้องเคารพต่อค่าและสิทธิแห่งข้อมูลทางบัญชีที่ตนได้รับทราบจากการปฏิบัติงานและไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงเสียก่อน ยกเว้นในกรณีที่มีพันธะในแง่ของงานอาชีพและเกี่ยวข้องกับกฎหมายเท่านั้น

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำงาน

ความสำเร็จในการทำงาน (Work Success) หมายถึง การทำงานหรือแก้ไขปัญหาต่างๆ ในการทำงานให้บรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทำให้เกิดกำลังใจในการทำงานตลอดจนส่งผลถึงความก้าวหน้าในหน้าที่การงานด้วย ประกอบด้วย 4 ด้าน (พินพรธม กวางเดินดง, 2542; สมใจ ลักษณะ, 2543) ดังนี้

1. ความพึงพอใจในงาน (Job Satisfaction) หมายถึง ทศนคติ หรือความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ โดยเฉพาะของผู้ปฏิบัติงานซึ่งเกี่ยวกับงาน และมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในชีวิตของแต่ละบุคคลรวมถึงภาวะทางอารมณ์ในทางบวก

2. ความก้าวหน้าในการทำงาน (Advancement) หมายถึง การได้รับการพัฒนาทักษะใหม่ ๆ และมีโอกาสศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถของตนการมีโอกาสได้เลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานให้สูงขึ้นโดยได้รับการประเมินผลการทำงานจากผู้บังคับบัญชา
อย่างเป็นธรรม

3. การได้รับความเชื่อถือจากผู้บังคับบัญชา (Interpersonal Relations with Supervision) หมายถึง การติดต่อความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชา ในสถานการณ์ที่แตกต่างกันอย่างมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน

4. การบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ (Goal Accomplishment) หมายถึง การพิจารณาผลผลิตขององค์การว่าตรงตามเป้าหมายที่ต้องการเพียงใด

อัครเดช ไม้จันทร์ (2560) กล่าวถึง ทฤษฎีและการศึกษาของเฮอร์ซเบอร์ก ที่ให้ความสำคัญแก่ปัจจัยจูงใจหรือตัวกระตุ้น และปัจจัยสภาพแวดล้อมหรือการบำรุงรักษาที่มีต่อเจตคติ ซึ่งจะ使人งานนั้นตั้งใจทำงานให้เกิดผลดี ดังนี้

1. ปัจจัยจูงใจ (Motivators Factors) เป็นสิ่งที่สร้างความพึงพอใจในงานให้เกิดขึ้น ซึ่งจะช่วยให้บุคคลรักและชอบงานที่ปฏิบัติอยู่ ทำให้บุคคลในองค์กรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

1.1 ความสำเร็จในการทำงาน (Achievement) หมายถึง ความสำเร็จสมบูรณ์ของงาน ความสามารถในการแก้ไขปัญหา การมองเห็นผลงาน ความชัดเจนของงาน เป็นความสำเร็จที่วัดได้จากการปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมาย ตามกำหนดระยะเวลา ความสามารถในการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน และความพอใจในผลการปฏิบัติงาน

1.2 การยอมรับนับถือ (Recognition) หมายถึง การยอมรับหรือเห็นด้วยกับความสำเร็จการ ได้รับการยกย่อง ชื่นชม ชื่อถือไว้วางใจในผลงาน หรือการดำเนินงานจากผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชา และบุคคลอื่น ๆ ซึ่งหากไม่ได้รับการยอมรับนับถือ ก็จะทำให้ไม่เกิดการไม่ยอมรับการได้รับคำตำหนิติเตียน หรือ กล่าวโทษ

1.3 ลักษณะงาน (Work itself) หมายถึง การลงมือกระทำหรือการทำงานเป็นชิ้นเป็นอัน ซึ่งมี กำหนดเวลาหรือเป็นกิจกรรมหรือยืดหยุ่นได้ อาจมีการสร้างสรรค์งานไม่ว่าเป็นงานง่ายหรืองานยาก เป็นงานที่ชวน ให้ปฏิบัติไม่น่าเบื่อ เป็นงานที่ส่งเสริมต่อความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นงานที่มีคุณค่า รวมทั้งสามารถปฏิบัติงานได้ สมบูรณ์ หรือทำงานให้เสร็จในเวลาอันสั้น

1.4 ความรับผิดชอบ (Responsibility) หมายถึง การจัดลำดับของการทำงานได้เอง ความตั้งใจ ความสำนึกในอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ตลอดจนอิสระในการปฏิบัติงาน

1.5 ความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน (Advancement) หมายถึง ผลหรือการมองเห็นการ เปลี่ยนแปลงในสถานภาพของบุคคล หรือตำแหน่งในสถานที่ทำงาน โอกาสในการเลื่อนตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น

1.6 โอกาสเจริญในงาน (Growth) หมายถึง การที่บุคคลมีโอกาสดำเนินการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะที่เพิ่มขึ้นในวิชาชีพจากการปฏิบัติงาน

2. ปัจจัยค้ำจุนหรือปัจจัยสภาพแวดล้อม (Hygiene Factors) เป็นปัจจัยที่จำกัดความไม่พึงพอใจใน การทำงานและเป็นปัจจัยที่ช่วยให้บุคคลยังคงปฏิบัติงานได้ตลอดเวลา ประกอบด้วย

2.1 นโยบายการบริหารงาน (Company policies and Administration) หมายถึง ความสามารถ ในการจัดลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ ของการทำงานให้เห็นถึงนโยบายของหน่วยงานการบริหารงาน การจัดระบบงาน ของผู้บังคับบัญชา การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย

2.2 การปกครองบังคับบัญชา (Supervisors) หมายถึง สภาพการปกครองบังคับบัญชาของ ผู้บริหารระดับสูงในเรื่องการวิเคราะห์ความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน การกระจายงาน การมอบหมายงาน ความ ยุติธรรม

2.3 สภาพการปฏิบัติงาน (Work Conditions) หมายถึง สภาพเหมาะสมในการทำงาน สภาพ การทำงานที่เป็นทางด้านกายภาพ ได้แก่ สภาพแวดล้อม สถานที่ทำงาน เครื่องมือเครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ ความ สะดวกสบายในการทำงาน สิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานต่างๆ ตลอดจนครอบคลุมไปถึงความสมดุล ของปริมาณงานกับจำนวนบุคลากร

2.4 สัมพันธภาพในการทำงาน (Interpersonal Relations) หมายถึง สภาพความสัมพันธ์การมี ปฏิสัมพันธ์ของบุคคลกับคนอื่น ๆ ได้แก่ ผู้บังคับบัญชา เพื่อร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชาในสถานการณ์ต่าง ๆ การ ร่วมมือปฏิบัติงาน การช่วยเหลือ การสนับสนุน และการปรึกษาหารือ

2.5 เงินเดือนและความมั่นคง (Pay and Security) หมายถึง ผลตอบแทนที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน ตลอดทั้งความมั่นคงปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุภาภรณ์ ยอดมิ่ง (2558) ได้ศึกษาผลกระทบทางสมรรถนะวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพข้อมูลทางบัญชี: สำนักงานคณะกรรมการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ผลการวิจัยพบว่า ผลกระทบทางสมรรถนะวิชาชีพบัญชีด้านทัศนคติวิชาชีพด้านบัญชีส่งผลกระทบต่อคุณภาพข้อมูลทางบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่าพนักงานบัญชีที่มีสมรรถนะวิชาชีพบัญชีด้านทัศนคติวิชาชีพด้านบัญชีที่ดีจะมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานด้วยความขยัน อดทน ทุ่มเท และมีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน เพื่อรักษาผลประโยชน์ต่อส่วนรวมของพนักงาน โดยตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อองค์กร มีความพึงพอใจในการทำงาน ส่งผลให้เกิดคุณภาพข้อมูลทางบัญชี

กัญธรรมา ดิษฐ์แก้ว และคณะ. (2560) ได้ศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตาก ผลการศึกษาพบว่า ระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพการบัญชีและด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชีในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงานและด้านความรู้ทั่วไปมีความต้องการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งกล่าวได้ว่าโดยภาพรวมผู้ประกอบการต้องการคุณสมบัติที่พึงประสงค์ที่มีความรู้ในวิชาชีพและการที่นักบัญชีต้องตระหนักถึงจรรยาบรรณในวิชาชีพเป็นอย่างมากที่สุด

ฐิติรัตน์ มีมาก และคณะ (2560) ได้ศึกษาผลกระทบของจรรยาบรรณของนักบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานงานของนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัย ชี้ให้เห็นว่าจรรยาบรรณของนักบัญชีทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความโปร่งใส ด้านความเป็นอิสระ ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ความสามารถ และด้านการรักษาความลับ มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ พบว่า ด้านความรู้ความสามารถ ด้านการรักษาความลับ และด้านความซื่อสัตย์สุจริต ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

สุจิตตรา แสนชัย, ศรีรุ่งรัตน์ สุขสมบูรณ์ และพีระวัฒน์ ไชยล้อม (2560) ได้ศึกษาผลกระทบของจริยธรรมทางวิชาชีพบัญชีสมัยใหม่ที่มีต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และผลกระทบ พบว่า จริยธรรมทางวิชาชีพบัญชีสมัยใหม่ด้านความสามารถในหน้าที่และด้านการรักษาความลับ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

อนงค์วรรณ อุปดิษฐ์ (2561) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในจังหวัดลำปาง ผลการศึกษาพบว่า ผู้ทำบัญชีในจังหวัดลำปางให้ความสำคัญต่อจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีในด้านการรักษาความลับ และให้ความสำคัญต่อผลการปฏิบัติงานในด้านต้นทุน และผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของจรรยาบรรณวิชาชีพที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในจังหวัดลำปาง พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพที่มีต่อผลปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต 2) ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน 3) ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ และ 4) การรักษาความลับ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการปฏิบัติงาน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ยกเว้นปัจจัยด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อร่วมวิชาชีพและจรรยาบรรณทั่วไป และความรับผิดชอบต่อ

ต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคล ที่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้ไม่มีความสัมพันธ์กับผล
การปฏิบัติงาน

ระเบียบวิธีวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1) ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักบัญชีบริษัทในจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 630 คน (สำนักงานสถิติจังหวัดร้อยเอ็ด, 2560)

2) กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักบัญชีบริษัทในจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 242 คน โดยเปิดตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

กระบวนการและวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ในกระบวนการเลือกกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยนี้ ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักบัญชีบริษัทในจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 630 คน กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักบัญชีบริษัทในจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 242 คน โดยเปิดตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยดำเนินการดังนี้ 1) จำแนกนักบัญชีบริษัทในจังหวัดร้อยเอ็ด 2) กำหนดกลุ่มตัวอย่างของนักบัญชีบริษัทในจังหวัดร้อยเอ็ดตามสัดส่วน 3) ทำการสุ่มตัวอย่างตามข้อ 2 โดยวิธีจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้สร้างตามความมุ่งหมายและกรอบแนวคิดของการวิจัยที่กำหนดขึ้น ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของนักบัญชีบริษัทในจังหวัดร้อยเอ็ด ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมทางการบัญชีและความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีบริษัทในจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม จำนวน 242 ชุด ปรากฏว่าได้รับตอบกลับจำนวน 117 ชุด ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ถูกต้องและครบถ้วน จำนวน 117 ชุด โดยมีอัตราการตอบกลับคิดเป็นร้อยละ 48.35 ซึ่งสอดคล้องกับ (Aaker, Kumer & Day, 2001) ได้นำเสนอว่าการส่งแบบสอบถามอย่างน้อยอัตราร้อยละ 20 จึงเป็นที่ยอมรับได้ โดยใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 39 วัน ตั้งแต่วันที่ 21 พฤษภาคม 2559 – 28 มิถุนายน 2559

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อใช้ในการวิจัย ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.1 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมทางการบัญชีและความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีบริษัทในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการดำเนินการวิจัย ได้กำหนดให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)



ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

แล้วหาค่าเฉลี่ยของคำตอบแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.2 การทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบของจริยธรรมทางการบัญชีกับความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีบริษัทในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis) และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรง

ผู้วิจัยได้ทดสอบความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรง โดยการหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discrimination Power) โดยใช้เทคนิค Item- total Correlation จริยธรรมทางการบัญชี มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.596 – 0.915 และความสำเร็จในการทำงาน มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.615 – 0.876 และใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ซึ่งจริยธรรมทางการบัญชี มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.988 และความสำเร็จในการทำงาน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.988

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ และการสร้างสมการพยากรณ์ของจริยธรรมทางการบัญชีกับความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีบริษัทในจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ และการสร้างสมการพยากรณ์ ตามที่ได้ตั้งสมมุติฐาน ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณและการสร้างสมการพยากรณ์ นำเสนอในตารางที่ 2 และตารางที่ 3

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของจริยธรรมทางการบัญชีกับความสำเร็จในการทำงานโดยรวมของนักบัญชีบริษัทในจังหวัดร้อยเอ็ด

ตัวแปร	WSM	EI	EO	EP	EF	VIF
\bar{X}	4.14	4.12	4.15	4.12	4.16	
S.D.	0.31	0.38	0.42	0.45	0.39	
WSM		0.576*	0.591*	0.525*	0.593*	
EI			0.567*	0.607*	0.337*	1.795
EO				0.568*	0.518*	1.886
EP					0.476*	1.919
EF						1.469

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, จำนวน 117 คน

จากตารางที่ 2 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันหรือเกิดเป็น Multicollinearity ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่าค่า VIF ของตัวแปรอิสระจริยธรรมทางการบัญชี มีค่าตั้งแต่ 1.469 – 1.886 ซึ่งมิต้าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน (Black, 2006)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระจริยธรรมทางการบัญชีในแต่ละด้าน พบว่ามีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามความสำเร็จในการทำงานโดยรวม (WSM) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.525 – 0.593 จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์ความสำเร็จในการทำงานโดยรวม (WSM) ได้ดังนี้

$$WSM = 1.173 + 0.250EI + 0.145EO + 0.036EP + 0.275EF$$

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการทำงานโดยรวม (WSM) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 32.529$; $p = 0.000$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (AdjR2) เท่ากับ 0.521 (ตาราง 3) เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระจริยธรรมทางการบัญชีในแต่ละด้านกับตัวแปรตามความสำเร็จในการทำงานโดยรวม (WSM) ปรากฏผลดังตาราง 3

ตารางที่ 3 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับความสำเร็จในการทำงานโดยรวมของนักบัญชีบริษัทในจังหวัดร้อยเอ็ด

จริยธรรมทางการบัญชี	ความสำเร็จในการทำงาน โดยรวม		t	p - value
	สัมประสิทธิ์ การถดถอย	ความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	1.173	0.263	4.460	0.000*
ด้านความซื่อสัตย์ (EI)	0.250	0.070	3.602	0.000*
ด้านความเที่ยงธรรม (EO)	0.145	0.065	2.244	0.027*
ด้านความสามารถในหน้าที่ (EP)	0.036	0.060	0.596	0.552
ด้านการรักษาความลับ (EF)	0.279	0.060	4.627	0.000*

F = 32.529 AdjR² = 0.521 p = 0.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, จำนวน 117 คน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

H1: จริยธรรมทางการบัญชี ด้านความซื่อสัตย์ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีบริษัทในจังหวัดร้อยเอ็ด ยอมรับสมมติฐาน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

H2: จริยธรรมทางการบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีบริษัทในจังหวัดร้อยเอ็ด ยอมรับสมมติฐาน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

H3: จริยธรรมทางการบัญชี ด้านความสามารถในหน้าที่ ไม่มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีบริษัทในจังหวัดร้อยเอ็ด ปฏิเสธสมมติฐาน

H4: จริยธรรมทางการบัญชี ด้านการรักษาความลับ มีความสัมพันธ์และผลกระทบ เชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีบริษัทในจังหวัดร้อยเอ็ดยอมรับสมมติฐาน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 3 จริยธรรมทางการบัญชี ด้านความซื่อสัตย์ (EI) ด้านความเที่ยงธรรม (EO) และด้านการรักษาความลับ (EF) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงานโดยรวม (WSM) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐาน 1 2 และ 4 สำหรับจริยธรรมทางการบัญชี ด้านความสามารถในหน้าที่ (EP) ไม่มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับความสำเร็จในการทำงานโดยรวม (WSM)

เมื่อนำจริยธรรมทางการบัญชี ด้านความซื่อสัตย์ (EI) ด้านความเที่ยงธรรม (EO) และด้านการรักษาความลับ (EF) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของความสำเร็จในการทำงานโดยรวม (WSM) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง (AdjR²) เท่ากับ 0.524 โดยได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

$$WSM = 1.174+0.268EI+0.153EO+0.288EF$$

อภิปรายผล

1. จริยธรรมทางการบัญชี ด้านความซื่อสัตย์ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงานโดยรวม ด้านความพึงพอใจในงาน ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ เนื่องจาก งานบัญชีคือ งานที่มีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้ใช้ข้อมูลที่หลากหลาย อาทิ ผู้บริหาร นักลงทุน เจ้าหนี้ ลูกหนี้ พนักงาน หน่วยงานราชการและสาธารณชน เป็นต้น ซึ่งกลุ่มบุคคลต่าง ๆ เหล่านี้ต่างมีความมุ่งหวังในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีที่แตกต่างกัน นักบัญชีในฐานะผู้ที่มีบทบาทสำคัญกับการจัดทำข้อมูลทางการบัญชีให้เป็นสารสนเทศที่มีเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการตัดสินใจคือ งบการเงิน ซึ่งประกอบด้วย งบกำไรขาดทุน งบแสดงฐานะทางการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบกระแสเงินสด และหมายเหตุประกอบงบการเงิน ดังนั้นการมีจรรยาบรรณทางการบัญชีในด้านความซื่อสัตย์อย่างตรงไปตรงมา ตามมาตรฐานทางการบัญชี และหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปด้วยความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ โปร่งใส และตรวจสอบได้ย่อมส่งผลต่อความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีคือ ผลงานได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการใช้ข้อมูลทางการบัญชี ผลงานสามารถสร้างโอกาสของความก้าวหน้าในอาชีพหรือตำแหน่งงานที่สูงขึ้น รวมไปถึงสร้างความมั่นคงในอาชีพต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับสอดคล้องกับ สิทธิกร ด้านพีเลพร (2558) พบว่า จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ด้านความซื่อสัตย์ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชนิกร จันทิมี และฐิติรัตน์ มีมาก (2559) พบว่า จรรยาบรรณของนักบัญชีในด้านความรู้ ความสามารถ ด้านการรักษาความลับ และด้านความซื่อสัตย์สุจริต ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญธนา ดิษฐ์แก้ว และคณะ (2560) พบว่า โดยภาพรวมผู้ประกอบการต้องการคุณสมบัติของนักบัญชีพึงประสงค์ที่มีความรู้ในวิชาชีพและการที่นักบัญชีต้องตระหนักถึงจรรยาบรรณในวิชาชีพเป็นอย่างมากที่สุด

2. จริยธรรมทางการบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงานโดยรวม เนื่องจาก ในการปฏิบัติงานของนักบัญชี จะต้องเปิดเผยหรือรายงานข้อมูลอย่างเที่ยงธรรมอันเป็นสาระสำคัญเพื่อเป็นประโยชน์ของผู้ที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากการปฏิบัติของนักบัญชีจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ โดยปราศจากความลำเอียง อคติ ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และอิทธิพลของบุคคลอื่น พึงปฏิบัติงานด้วยความรู้ความสามารถและชำนาญในการทำงานด้วยความมีสติ ใสใจ ปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบเพื่อผลงานที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ซึ่งจะนำไปสู่ความก้าวหน้าในอาชีพ และเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนงค์วรรณ อุปดิษฐ์ (2561) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีต่อผลปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต 2) ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน 3) ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ และ 4) การรักษาความลับมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการปฏิบัติงาน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมินทร เบ้าธรรม และดวงฤดี อู่ (2559) พบว่า 1) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องใช้ดุลยพินิจและปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระภายใต้กรอบวิชาชีพบัญชี 2) ผู้ประกอบวิชาชีพต้องไม่ปฏิบัติงานที่ขาดความเป็นอิสระภายใต้กรอบวิชาชีพบัญชี 3) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานด้วยความยุติธรรม ซื่อตรงต่อวิชาชีพ และไม่มีส่วนได้เสียในงานที่ตนประกอบวิชาชีพนอกจากค่าตอบแทนที่ได้รับจากการประกอบวิชาชีพนั้น 4) ผู้ประกอบวิชาชีพต้องใช้ดุลยพินิจบนหลักฐานที่เชื่อถือได้โดยปราศจากความมีอคติและความลำเอียง

5) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่อ้างหรือยินยอมให้บุคคลอื่นอ้างว่าได้ปฏิบัติงานโดยที่ไม่ได้มีการปฏิบัติงานจริง เป็นต้น

3. จริยธรรมทางการบัญชี ด้านการรักษาความลับ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงานโดยรวม ด้านพึงพอใจในงาน ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน และด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ เนื่องจาก ข้อมูลทางการบัญชีเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์กรไม่สามารถเปิดเผยถ้าไม่ได้รับอนุญาตจากฝ่ายบริหาร ดังนั้นในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานของความมีจริยธรรมเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพทางการบัญชี การตระหนักถึงการรักษาความลับการไม่เปิดเผยข้อมูลที่ตนเองมีส่วนรับรู้ให้กับบุคคลอื่นได้รับทราบคือหน้าที่ของการเป็นนักบัญชีที่ดีที่ควรพึงปฏิบัติงานและมุ่งเน้นอยู่เสมอ อันจะนำไปสู่การปฏิบัติงานให้สำเร็จผลตามเป้าหมายด้วยการมีผลงานเป็นที่น่าเชื่อถือและพึงพอใจต่อผู้บริหาร เพื่อนร่วมงาน และผู้ใช้ข้อมูลทางการบัญชีกลุ่มอื่น ๆ และผลงานสามารถสร้างความก้าวหน้าในการทำงานและความมั่นคงในชีวิตของการทำงานและสร้างความเป็นมืออาชีพต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมินทร เบ้าธรรม และดวงฤดี ภู (2559) พบว่า 1) ผู้ประกอบวิชาชีพต้องไม่นำข้อมูลที่เป็นความลับขององค์กรที่ตนได้มาจากการปฏิบัติงานวิชาชีพ และความสัมพันธ์ในทางธุรกิจ รวมทั้งความลับขององค์กรที่ตนสังกัดไปเปิดเผยต่อบุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบโดยไม่ได้รับอนุญาตจากองค์กร เว้นแต่ในกรณีที่เป็นการเปิดเผยตามสิทธิหรือหน้าที่ที่กำหนดขององค์กรที่ตนได้มาจากการปฏิบัติงานวิชาชีพ 2) ผู้ประกอบวิชาชีพต้องไม่นำข้อมูลที่เป็นความลับขององค์กรที่ตนได้มาจากการปฏิบัติงานวิชาชีพและความสัมพันธ์ในทางธุรกิจ รวมทั้งความลับขององค์กรที่ตนสังกัดไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนหรือบุคคลอื่นโดยมิชอบ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยและการนำไปใช้

1. ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเป็นบุคคลที่สำคัญในการเป็นพลังขับเคลื่อนทางธุรกิจให้สามารถดำเนินต่อไปได้ ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูล การบันทึกข้อมูล และการจัดทำและนำเสนองบการเงินเสนอให้กับบุคคลต่าง ๆ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลทางด้านบัญชีไปใช้ประกอบการตัดสินใจ ดังนั้นนักบัญชีต้องมีจริยธรรมในการปฏิบัติงาน โดยไม่ทำการทุจริตหรือบิดเบือนข้อมูลทางด้านบัญชีเพื่อให้ผลงานเกิดความน่าเชื่อถือและได้ผลของงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. บริษัทหรือหน่วยงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีปฏิบัติงานอยู่นั้น ต้องสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้ทำบัญชีได้เข้าใจถึงจริยธรรมทางการบัญชี ควบคุมและติดตามให้นักบัญชีปฏิบัติงานภายใต้หลักจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้ประกอบการและชี้แจงให้เห็นถึงผลประโยชน์ระยะยาวของการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

3. จริยธรรมทางการบัญชี ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความเที่ยงธรรม และด้านการรักษาความลับ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงาน ดังนั้นนักบัญชีควรยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริตต่อวิชาชีพของตนเอง มีความเที่ยงธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง ตลอดจนรักษาความลับข้อมูลทางบัญชีที่ตนได้รับทราบจากการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักบัญชีในจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งผู้วิจัยท่านอื่นอาจนำไปศึกษากับจังหวัดอื่น ภูมิภาคอื่น หรือในระดับประเทศ เพื่อนำผลวิจัยที่ได้มาเปรียบเทียบกับผู้ทำบัญชีในจังหวัดอื่นมีจริยธรรมทางการบัญชีกับความสำเร็จในการทำงานในด้านใดบ้างที่ต้องได้รับการพัฒนาต่อไป
2. ควรศึกษาเพิ่มเติมถึงผลกระทบของจริยธรรมทางการบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในการทำงานของผู้ทำบัญชี เพื่อให้ผู้ทำบัญชีสามารถนำความคิดเห็นที่แตกต่างไปปรับปรุงแก้ไขได้ตรงประเด็น รวมทั้งควรศึกษาถึงแนวทางในการพัฒนาผู้ทำบัญชีให้ทำงานได้อย่างเป็นมืออาชีพ
3. ควรเปลี่ยนวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นการสอบถามแบบเชิงลึก เช่น การไปสอบถามด้วยตนเอง เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลและความคิดเห็นที่ถูกต้องมากที่สุดและก่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด

เอกสารอ้างอิง

- กัญธนา ดิษฐ์แก้ว, ยุพรัตน์ จันทร์แก้ว, นิภาพร นุ่มนวล และเชิดพงษ์ ขำประดิษฐ์. (2560). คุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตาก. *วารสารการจัดการธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 6(1), 1-15.
- จันทนา สาขากร, นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจันเพชร. (2557). *การควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน*. กรุงเทพฯ: ทีพีเอ็น เพรส.
- ชาติชัย อุดมกิจมงคล. (2560). *จริยธรรมและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี*. อุดรธานี: ศักดิ์ศรีอักษรการพิมพ์.
- ฐิติรัตน์ มีมาก, อภิชาติ บุญเกิด, รัฐวุฒิ โพธิ์กำจร, ประภัสสร ต้นดีพันธ์วดี, สกลเกียรติ สังวรกิตติวุฒิและรัชนิกร จันทิมิ. (2560). ผลกระทบของจรรยาบรรณของนักบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานงานของนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีในเขตอำเภอเมือง จังหวัด นครราชสีมา. *วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ*, 3(1), 150-164.
- เนตรพัฒนา ยาวีราช. (2560). *จริยธรรมธุรกิจ*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ทริปเฟลด์ กรุ๊ป.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประดินันท์ ประดับศิลป์ และลักษณา เกตุเตียน. (2557). *จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครต่อการจัดทำบัญชีและนำเสนองบการเงินที่อยู่นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย* (รายงานการวิจัย). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พิชญา ตันทัษย์. (2558). *ประเด็นทางจริยธรรม กฎหมาย และสังคม ของวิชาชีพคอมพิวเตอร์*. สงขลา: โรงพิมพ์ดิจิทัล คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พิมพ์รณ กวางเดินดง. (2542). *ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นผู้นำการมองในแง่ดี และความสำเร็จในการทำงานของวิศวกรโรงงานอุตสาหกรรม*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ, คณะมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.



- มารีนี กอรา. (2559). ผลกระทบของความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีและการบริหารความเสี่ยงที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใน 5 จังหวัด ชายแดนใต้. วิทยานิพนธ์หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต, คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- รัชนิกร จันทิมิ และ จิตร์รัตน์ มีมาก. (2559). จรรยาบรรณของนักบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. ใน เอกสารประกอบการประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ 2559 (หน้า 1,123 – 1,131). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- รสสุคนธ์ ศุภนาลัย. (2555). แนวทางการเสริมสร้างจริยธรรมของผู้ประกอบการวิชาชีพด้านการสื่อสารและสารสนเทศ (รายงานการวิจัย). มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- วริยา ชินวรรณ และจิตต์ริย์ ศิริศรีรัชชัย. (2558). จริยธรรมในวิชาชีพนักการเมือง. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุจิตตรา แสนชัย, ศรีรุ่งรัตน์ สุขสมบุรณ์ และพีระวัฒน์ ไชยล้อม. (2560). ผลกระทบของจริยธรรมทางวิชาชีพบัญชีสมัยใหม่ที่มีต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 9(3) 58-60.
- ลธิกร ด่านไพโลพร. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีธุรกิจประกันวินาศภัยเขตภาคเหนือตอนบน. วิทยานิพนธ์หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต, คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี, มหาวิทยาลัยพิษณุโลก.
- สุภัตรา รักการศิลป์, เอมอร แสงวโรดม และผกาภาศ บุตรสาลี. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (รายงานการวิจัย). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุภาภรณ์ ยอดมิ่ง. (2558). ผลกระทบทางสมรรถนะวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพข้อมูลทางบัญชี: สำนักงานคณะกรรมการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.). สารนิพนธ์หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต, คณะการบัญชี, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สมใจ ลักษณะ. (2543). การพัฒนาประสิทธิภาพการทำงาน. กรุงเทพฯ: คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- สุมินทร เบ้าธรรม และดวงฤดี อู๋. (2559). จรรยาบรรณวิชาชีพ มุมมองของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย. วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 8(2), 141-156.
- สำนักงานสถิติจังหวัดร้อยเอ็ด. (2560). รายงานสถิติจังหวัดร้อยเอ็ด. สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.
- อัครเดช ไม้จันทร์. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานกลุ่มอุตสาหกรรมการติดตั้งเครื่องจักรสายการผลิตในจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

- อนงค์วรรณ อุปดิษฐ์. (2561). ความสัมพันธ์ของจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในจังหวัดลำปาง. *วารสารวิชาการ ศิลปะศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ*, 11(1), 81-91.
- Aaker, D. A., Kumer, V. & Day, G. S. (2001). *Marketing Research*. (7th ed.). New York: John Wiley & Sons.
- Back, Ken. (2006). *Business Statistics for Contemporary Decision Making*. (7th ed.). USA: John Wiley and Sons, Inc.
- Brown, R. (1965). *Social Psychology*. New York: Free Press.
- Hoffman, M.L. (1979). Development of Moral Thought Feeling and Behavior. *American Psychology*, 10(1), 958-966.
- Kohlberg, L. 1969. *Stage and Sequence: The Cognitive-development Approach to Socialization inGoslin; In Handbook of Socialization Theory and Research*. Chicago: Rad, Menaly & Company

Translated Thai References

- Baotham, S. & WU, D. (2016). Code of ethics accounting profession: perspective of CPAs and TAs in Thailand. *Journal of Accounting and Management Maha Sarakham University*, 8 (2), 141-156. (in Thai)
- Chinnawanno, W. & Sirisrichai, T. (2015). *Ethics of the politicians*. Nakhon Pathom: Mahidol University. (in Thai)
- DanPilaiporn, S. (2015). *The relationship between professional ethics and the performance of non-life insurance business accountants in the upper northern region*. Master of Accountancy Program, Phitsanulok University. (in Thai)
- Ditkaew, K., Jankaew, Y., Noomnual, N. & Khampradit, C. (2017). Desirable Characteristics of Accountants for Small and Medium Enterprises (SMEs) in Muang Tak, Tak Province. *Journal of Business Management*, 6(1), 1-15. (in Thai)
- Jantimee, R. & Meemak, T. (2016). The accountant's code of ethics that affected accountant's working efficiency in the accounting offices in *Muang District, Nakhon Rachasima Province*. In the nation and international graduate research conference 2019 (N. 1,123 – 1,131). Khonkaen: Khon Kaen University. (in Thai)



- Kora, M. (2016). *The effects of professional accountant and risk management on financial reporting quality of small and medium enterprises (SMEs) in five southern border provinces*. Master of Accountancy, Faculty of Management Sciences, Prince of Songkla University. (in Thai)
- Kwangderndong, P. (1999). *Relationship among leadership, optimism and work success of industrial factory engineers*. Master of M.S. (Industrial and Organizational Psychology), Faculty of Humanities, Chiang Mai University. (in Thai)
- Laksana, S. (2000). *Performance development*. Bangkok: Faculty of Management Science Suan Sunandha Rajabhat Institute. (in Thai)
- Maichan, A. (2017). *The factors affecting performance efficiency among employees in machine installed production line, Songkhla Province*. Master of Business Administration, Faculty of Commerce and Management, Prince of Songkla University. (in Thai)
- Meemak, T., Boonkerd, A., Photikamachon, R., Tantiphanwadi, P. Sangwawakittiwut, S. & Jantimee, R. (2017). The effects of the accountant's code of ethics toward work efficiency in the accounting offices in Muang District, Nakhon Rachasima Province. *Journal Suvarnabhumi Institute of Technology*, 3(1), 150-164. (in Thai)
- Pradumsilp, P. & Kettien, L. (2014). *Accounting professional ethics in preparing and presenting financial statement of accountant's working in accounting office outside the Stock Exchange of Thailand based in Bangkok* (Research report). Duhrakij Pundit University.
- Rakarnsin, S., Sawaengwarot, E. & Butsalee, P. (2019). *The relationship between professional ethics and the performance of accountants in the northeast region*. (Research report). Buriram Rajabhat University. (in Thai)
- Roi Et Provincial Statistical Office. (2017) *Provincial Statistics Report*. National Statistical Office Ministry of Digital Economy and Society. (in Thai)
- Sakakorn, C., Henchokchaichana, N. & Srichanpetch, S. (2014). *Internal control and internal audit*. Bangkok: TPN Press. (in Thai)
- Sanchai, S., Sudsomboon, S. & Chailom, P. (2017). Effects of modern accounting professional ethics on job success of cooperatives auditors in northeast. *Journal of Accountancy and Management Mahasarakham University*, 9(3), 58-60. (in Thai)
- Si Sa-at, B. (2002). *Preliminary research*. (7th ed.). Bangkok: Suwiryasarn.
- Sunalai, R. (2012). *Guidelines for strengthening the professional ethics of communication and information* (Research report). Suan Sunandha Rajabhat University. (in Thai)



- Tandayya, P. (2015). *Ethical, legal and social issues of the computer profession*. Songkhla: Digital printing house Faculty of Science Prince of Songkla University. (in Thai)
- Udomkitkamongkol, C. (2017). *Ethics and good corporate governance*. Udon Thani: Dignity Printing. (in Thai)
- Upradit, A. (2018). The Relationship of Accounting Professional Ethics toward Performance of Bookkeeper in Lampang Province. *Journal Of Faculty Of Applied Arts King Mongkut's University of Technology North Bangkok*, 11 (1), 81-91. (in Thai)
- Yawiraj, N. (2017). *Business ethics*. (6th ed.). Bangkok: Triple Group. (in Thai)
- Yodming, S. (2015). *The effect of accounting professional competence on accounting information quality office of the national broadcasting and telecommunications commission (NBTC)*. Master of Accounting Program, Faculty of Accountancy, Dhurakij Pundit University. (in Thai)